Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы
Татарстан Республикасы Дәүләт идарәсен цифрлы нигездә үстерү, мәгълүмат технологияләре һәм элемтә министрлыгы
Татарстан Республикасы Иҗтимагый палатасы
«Белем.ру» ҖЧҖ, Белем Академиясе, «Татнетны үстерү фонды» КБО
Казан ш. Идел буе р-ны 16 нчы татар-инглиз гимназиясе МББУ

III Россиякүләм фәнни-гамәли конференция
«Тел, җәмгыять һәм мәгълүмати технологияләр»,
Казан ш., 16-17 февраль 2024

Күптеллелек тотрыклылыгы: *Кирәк мени ул?*

Фәрһад Фәткуллин һәм халыкара автордашлары

Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International
ирекле лицензиясе шартлары буенча бастырылган
Россиядә нигез — РФ Гражданнар кодексының 1286 номерлы матдәсе

Цифрлы трансформация = 360 градус оборонасы

Такымыгызның *һәр* әгъзасын
бар туа алган *мәсьәләләрдә*
үзе-үзеннән урынлы *карарлар* кабул итү
һәм нәтиҗәле *гамәлләр* кыла алуы өчен
бар кирәклесе белән *тәэмин итү*

Кешелек тарихында алган иң әһәмиятле трансформацион вакыйгалар сериясе?

GPT-3.5 (15.03.2022) һәм
GPT-4 (14.03.2023)

Ясалма интеллект өчен кеше һәм башка имезүчеләрнең бар телләрен үзләштерү бер дә авыр түгел

*Әгәр фил бик зур бактерия булмаса,
океан бик зур ми була алмый.*
Станислав Лем, Солярис, 1960

*Вакытлар узу белән
фантом күбрәк «кешеләшә» бара,
үзенә нигез булган оригинал турындагы
истәлекләргә хас булмаган сыйфатлар
ала, һәм күбрәк мөстәкыйльләшә бара.*
User:Dm @ «Солярис (роман)» / Русча Википедия
13.10.2010 көне 19:12 UTC w.wiki/9AS6

«Акыллы колонка ГосУслуги'ны алыштыра алыр.»

Максут Шадаев
РФ Цифрлы үсеш, мәгълүмати технологияләр һәм элемтә министры
«Цифрлы икътисад» форумында, 6.02.2024

* ***Телләр разметкасы***
* ***Феномен һәм элемтәләре картасы***
* ***Тавышлар һәм биометрия тупланмасы***
* ***Хокукый аспектлар***
* ***Иҗтимагый трансформация***.

Телнең тотрыклы яшәве өчен критерий

Галәмнең бар нокталарыннан
теләнелгән мизгелдә һәм мәңге
бар кирәкле мәгълүмат һәм
сервисларга ирешү мөмкинлеге
\+
гомумкешелек белем базасын
аның аркылы баету мөмкинлеге

III Россиякүләм фәнни-гамәли конференция
«Тел, җәмгыять һәм мәгълүмати технологияләр»,
Казан ш., 16-17 февраль 2024

Бер киемне ике тапкыр кимәгән
1741-62 Россия императрицасы
Елизавета Петровна

«[М]иноритар телнең һөнәри белем бирүдә кулланыла алуын телибез икән, бәйле белем бирү йортны хәттә бер студент булмаган чакта да укытуны шундук башлауга әзерлек хәлендә тотуыбыз зарур... Димәк территориянең һәр теле булсын мәгарифтә, булсын башка өлкәләрдә шундый мөмкинлеккә ия булырга тиеш.»

нанай теле укытучысы
Василий Харитонов
11.01.2024 @ clck.ru/38oSnP

<u>Кешелек белән үз бердәмлеген</u> тоя башлаган кеше генә кешегә әверелә. Монда тел уртаклыгы да, инстинкты да ярдәм итмәс...

«И деревья, как всадники ...» (С.Есенинның 1925 елгы «Чёрный человек» шигыреннән юл), 1972, Георгий Шах, М., Совет фантастика китапханәсе

Башка шөгыльләрне бер якка куеп, көн саен берәр китап укып чыксаң, **<u>сәнгать кыйммәтлере океанының</u>** бу *[хәттә нык чикләнгән]* версиясен йоту өчен 40 елдан артык вакыт кирәк булачак.

Икенче һәм өченче меңъеллык рубежына кайтуга, без инде ул заманда яңа иҗат ителгән әдәби әсәрләрнең күпчелеге кешеләр аңында ике-өч ел, максимум биш ел яшәгәнен күрәбез. Асылда, азык яки кием кебегрәк **<u>бер тапкыр куллану өчен житештерелгән булалар</u>**.

III Россиякүләм фәнни-гамәли конференция
«Тел, җәмгыять һәм мәгълүмати технологияләр»,
Казан ш., 16-17 февраль 2024

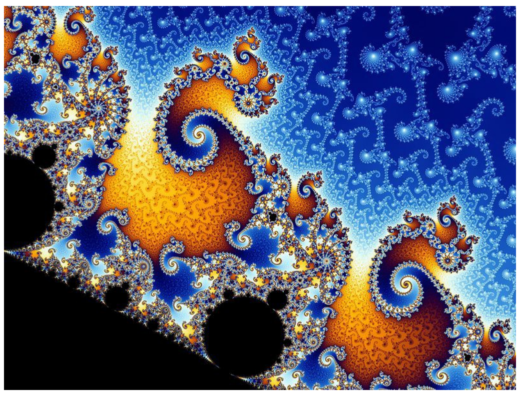

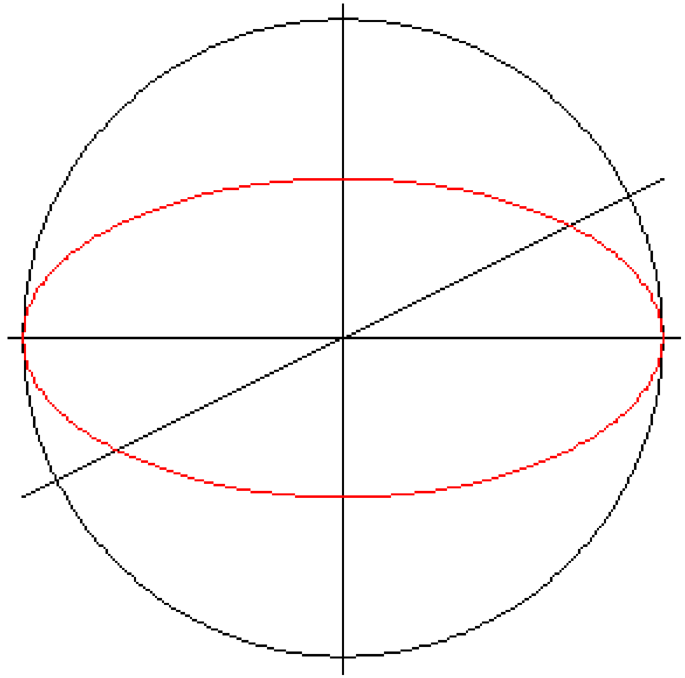

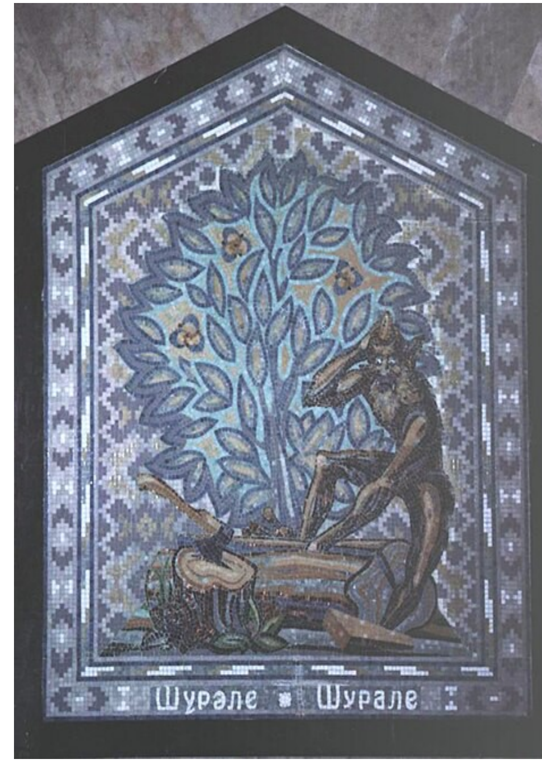

Белем галәменең математик моделе:
Яфраклар — концептуаль дөньялар, ДНКлар — фрактал тигезләмә һәм бизәлешләр, сферик радиуслар — телләр, юнәлеш һәм яссылыклары — феномен һәм галәмнәре

wd: Q2640769 — татар һәм башкорт мифологиясендә урман иясе

Ф.Фаткуллин һ.б. **Күптеллелек тотрыклылыгы:** *Кирәк мени ул?*

III Россиякүләм фәнни-гамәли конференция
«Тел, җәмгыять һәм мәгълүмати технологияләр»,
Казан ш., 16-17 февраль 2024

КЕШЕЛӘР ҖӘМГЫЯТЬЛӘРЕ ЭЧЕНДӘГЕ КҮПТЕЛЛЕЛЕК КЫЙММӘТЕ ҺӘМ ТОТРЫКЛЫЛЫГЫН САКЛАУ ЮЛЛАРЫ

Фәрһад Фаткуллин, тәрҗемәче, үзмәшгуль

Аерым телләрнең һәм кулланучылар җәмгыятьләре туплаган этно-мәдәни белемнәрнең саклану һәм бөтен кешелеккә хезмәт иттерүне тәэмин итү юлларына багышлана. Кирәкле булган беръюлы һәм дәвамлы ясалачак инвестицияләр төрләре һәм күләме өйрәнелә. Кешелекнең күптеллелеге

en

ru

tt

Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International ирекле лицензиясе шартлары буенча бастырылган
Россиядә нигез — РФ Гражданнар кодексының 1286 номерлы матдәсе